

Міністерство освіти і науки України
Сумський національний аграрний університет
Факультет економіки і менеджменту
Кафедра обліку і оподаткування

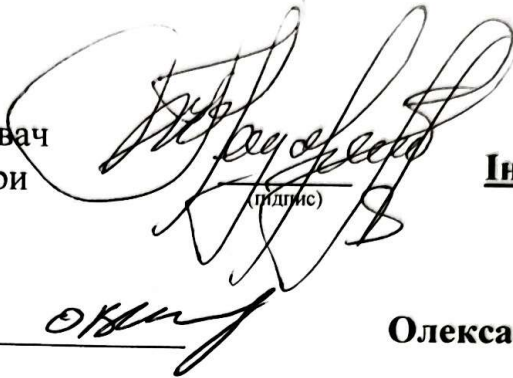
Робоча програма (силабус) освітнього компонента
Інформаційні технології в формуванні управлінської звітності

Реалізується в межах освітньої програми «Облік і оподаткування»
за спеціальністю 071 (D1) «Облік і оподаткування»
на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти

Розробник: Сергій ГАРКУША, к.е.н., доцент, доцент кафедри обліку і оподаткування

Розглянуто,
схвалено та протокол від 11.06.2026 р. №16
затверджено на
засіданні кафедри
обліку і
оподаткування

Завідувач
кафедри

(підпис)

Ірина НАЗАРЕНКО

Погоджено:

Гарант освітньої програми

Олександр НАЗАРЕНКО

Декан факультету,
де реалізується освітня
програма

Світлана ЛУКАШ

Рецензія на робочу програму
(додається) надана:

Олександр НАЗАРЕНКО

Микола ГОРДІЄНКО

Методист відділу якості освіти,
ліцензування та акредитації

Г. Бар
(підпис)

(Надія Баранівська)

Зареєстровано в електронній базі: дата: 27.08 2026 р.

1. ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНІЙ КОМПОНЕНТ

1.	Назва ОК	Інформаційні технології в формуванні управлінської звітності							
2.	Факультет/кафедра	Економіки і менеджменту/Обліку і оподаткування							
3.	Статус ОК	Вибіркова							
4.	Програма/Спеціальність (програми), складовою яких є ОК для								
5.	ОК може бути запропонований для	Облік і оподаткування / 071 (D1) «Облік і оподаткування»							
6.	Рівень НРК	6							
7.	Семестр та тривалість вивчення	Для заочної форми: 9 семестр							
8.	Кількість кредитів ЄКТС	Обсяг навчальної дисципліни становить 5 кредитів							
9.	Загальний обсяг годин та їх розподіл	денна форма				заочна форма			
		Контактна робота(заняття)			Самостійна робота	Контактна робота(заняття)			Самостійна робота
		Лекційні	Практичні /семінарські	Лабораторні		Лекційні	Практичні /семінарські	Лабораторні	
		30	30	90	-	8	8	-	134
10.	Мова навчання	українська							
11.	Викладач/Координатор освітнього компонента	к.е.н., доцент Гаркуша Сергій Анатолійович							
11.1	Контактна інформація	м. Суми, вул. Г. Кондратьєва, 160, факультет Економіки і менеджменту, кафедра Обліку і оподаткування (ауд. 109е), serhii.harkusha@snau.edu.ua							
12.	Загальний опис освітнього компонента	Дисципліна «Інформаційні технології в формуванні управлінської звітності» є невід’ємною складовою формування спеціальних (фахових) компетентностей бакалаврів за спеціальністю 071 «Облік і оподаткування». У результаті вивчення якої здобувачі освіти будуть здатними розв’язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми в процесі професійної діяльності з використанням інформаційних технологій. Використання сучасних інформаційних технологій дозволяє застосувати набуті теоретичні знання та навички в практичній роботі. У результаті вивчення дисципліни здобувачі освіти зможуть здійснювати облікові процедури, застосовувати та формувати інформаційну підтримку управління підприємством із застосуванням спеціалізованих інформаційних систем.							
13.	Мета освітнього компонента	Вивчення теоретико-методичних положень щодо інформаційної технології формування управлінської звітності з використанням інформаційних систем й застосування відповідної інформації для прийняття ефективних управлінських рішень							
14.	Передумови вивчення ОК, зв'язок з іншими освітніми компонентами ОП	передумови відсутні							
15.	Політика академічної доброчесності	Політика академічної доброчесності передбачає самостійне виконання здобувачами освіти всіх видів навчальних завдань, дотримання встановлених строків та порядку подання робіт, недопущення академічного плагіату, фабрикації, фальсифікації, списування та інших проявів академічної недоброчесності. Під час							

		підготовки письмових робіт обов'язковим є коректне цитування використаних джерел із належним оформленням посилань. Використання інструментів штучного інтелекту допускається виключно як допоміжного засобу для пошуку інформації, аналізу даних, перевірки текстів та генерації ідей за умови критичного опрацювання отриманих результатів здобувачем освіти. Забороняється подавати результати, повністю створені засобами штучного інтелекту, як власну авторську роботу без належного зазначення факту їх використання. За порушення принципів академічної доброчесності до здобувачів освіти можуть застосовуватися заходи академічної відповідальності відповідно до внутрішніх нормативних документів закладу вищої освіти. Документи стосовно академічної доброчесності наведені на сторінці сайту: https://snau.edu.ua/pro-universitet/struktura-universitetu/viddil-jakosti-osviti-licenzuvannja-ta-akreditacii/zabezpechennja-jakosti-osviti/akademichna-dobrochesnist/
16.	Посилання на Moodle	https://cdn.snau.edu.ua/moodle/course/view.php?id=5292
17.	Ключові слова	Управлінські інформаційні системи, управлінський облік, бюджетування, планування діяльності підприємства, адміністрування бази даних, фінансовий результат, облік витрат і собівартості, автоматизація обліку, моніторинг, звітність

2. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗА ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ ТА ЇХ ЗВ'ЯЗОК З ПРОГРАМНИМИ РЕЗУЛЬТАТАМИ НАВЧАННЯ

Результати навчання за ОК: Після вивчення освітнього компонента студент очікувано буде здатен...»	Як оцінюється ДРН
ДРН 1. Здатність до відображення відомостей про господарські операції суб'єктів господарювання в управлінському обліку, їх систематизації, узагальнення у звітності та інтерпретації для задоволення інформаційних потреб осіб, що приймають рішення.	виконання завдань, експрес-опитування, тестування знань і вмінь, тест
ДРН 2. Здійснювати облікові процедури із застосуванням спеціалізованих комп'ютерних технологій	виконання завдань, експрес-опитування, тестування знань і вмінь, тест
ДРН 3. Знати теорію, методику, практику формування управлінської інформації за стадіями облікового процесу для сучасних та потенційних потреб управління суб'єктами господарювання з урахуванням професійного судження; технологію формування управлінської звітності на підприємствах з використанням інформаційних систем	виконання завдань, експрес-опитування, тестування знань і вмінь, тест
ДРН 4. Формувати управлінську звітність підприємств та правильно інтерпретувати отриману інформацію для прийняття управлінських рішень	виконання завдань, експрес-опитування, тестування знань і вмінь, тест
ДРН 5. Надавати консультації управлінському персоналу суб'єкта господарювання щодо облікової інформації акумульованої в управлінській звітності	виконання завдань, експрес-опитування, тестування знань і вмінь, тест

3. ЗМІСТ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА (ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ)

Тема. Перелік питань, що будуть розглянуті в межах теми	Розподіл в межах загального бюджету часу (денна/заочна)			Самостійна робота	Рекомендована література
	Аудиторна робота				
	Лк	П.з	Лаб . з.		
Тема 1. Методологія проєктування та функціонування управлінських інформаційних систем. Управлінські інформаційні системи, їх сутність, класифікація та призначення. Методологія побудови управлінських інформаційних систем. Автоматизовані системи бухгалтерського обліку та оподаткування, методологія їх створення та напрями удосконалення. Технологія програмного, кадрового, технічного та технологічного забезпечення управлінських інформаційних систем в обліку та оподаткуванні. Оцінка ефективності управлінської інформаційної системи.	4/2	4/2		12/18	Основні джерела: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9; Додаткові джерела: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9; Програмне забезпечення: 1
Тема 2. Огляд функціональності програмного забезпечення для формування управлінської звітності. Заповнення класифікаторів. Налаштування параметрів обліку. Підприємство. Номенклатура (товари, послуги, роботи, тара). Ділові партнери. Налаштування сегментів номенклатури та партнерів. Налаштування роботи користувачів програми. Ведення управлінського обліку	4/2	4/2		12/18	Основні джерела: 2, 3, 5, 8, 9; Додаткові джерела: 1, 3, 5; Програмне забезпечення: 1
Тема 3. Адміністрування інформаційної бази. Установка пароля користувача. Журнал реєстрації подій інформаційної бази. Налаштування параметрів входу в програму. Аналіз	4/-	4/-		12/20	Основні джерела: 2, 3, 5, 8, 9; Додаткові джерела: 1, 3, 5; Програмне забезпечення: 1

роботи користувачів у програмі. Інформація про ролі користувачів бази даних. Управління користувацькими настройками.					
Тема 4. Планування діяльності підприємства та управління потребами. Позиціонування товарного планування. Настройки формування планів. Сезонні коефіцієнти для сезонних груп номенклатури. Принципи заповнення документів планування. Планування продажів. Планування виробництва. Планування збирання та розбирання. Планування купівель. Планування за джерелами відокремленої потреби. Асортиментне планування. Формування замовлень постачальникам за планами	4/2	4/2		12/18	Основні джерела: 2, 3, 5, 8, 9; Додаткові джерела: 1, 3, 5; Програмне забезпечення: 1
Тема 5. Управлінський облік витрат та фінансовий результат. Концепція обліку витрат. Номенклатурні витрати. Трудовитрати. Постатейні витрати. Формування активів і пасивів. Механізм партійного обліку та облік собівартості. Аналітики обліку виробничих витрат. Собівартість випуску продукції. Інструменти аналізу витрат. Управлінський облік.	4/-	4/-		12/20	Основні джерела: 2, 3, 5, 8, 9; Додаткові джерела: 1, 3, 5; Програмне забезпечення: 1
Тема 6. Звіти та моніторинг. Настройка параметрів звіту. Категорії цілей. Структура цілей. Варіанти аналізу цільових показників. Настройки звітів для розшифровки варіантів аналізу. Встановлення цільових значень варіантів аналізу показників. Настройка довільних показників. Настройки і розсилки монітора цільових показників	4/2	4/2		12/20	Основні джерела: 2, 3, 5, 8, 9; Додаткові джерела: 1, 3, 5; Програмне забезпечення: 1
Тема 7. Бюджетні звіти.	6/-	6/-		18/20	Основні джерела: 2, 3, 5, 8, 9;

Учасники процесу бюджетування. Структура і основні поняття бюджетування. Види бюджетів. Примірник бюджету. Бюджетні звіти. Контроль грошових коштів. Формування бюджетів за даними планування. Звіти по бюджетуванню. Розмежування доступу до даних бюджетування					Додаткові джерела: 1, 3, 5; Програмне забезпечення: 1
Всього	30/8	30/8		90/134	

4. МЕТОДИ ВИКЛАДАННЯ ТА НАВЧАННЯ

ДРН	Методи викладання (робота, що буде проведена викладачем <u>під час аудиторних занять, консультацій</u>)	Методи навчання (які види навчальної діяльності має виконати <u>студент самостійно</u>)
ДРН 1. Здатність до відображення відомостей про господарські операції суб'єктів господарювання в управлінському обліку, їх систематизації, узагальнення у звітності та інтерпретації для задоволення інформаційних потреб осіб, що приймають рішення.	Словесні: монологічні (пояснення, лекція); діалогові (бесіда). Наочні: демонстрація (мультимедійний файл)	Дослідницький метод (здобувачі освіти самостійно працюють під час засвоєння знань: аналізують явища, формують проблеми, самостійно формують висновки)
ДРН 2. Здійснювати облікові процедури із застосуванням спеціалізованих комп'ютерних технологій	Словесні: монологічні (пояснення, лекція); діалогові (бесіда, дискусія). Наочні: демонстрація (мультимедійний файл)	Дослідницький метод (здобувачі освіти самостійно працюють під час засвоєння знань: аналізують явища, формують проблеми, самостійно формують висновки)
ДРН 3. Знати теорію, методику, практику формування управлінської інформації за стадіями облікового процесу для сучасних та потенційних потреб управління суб'єктами господарювання з урахуванням професійного судження; технологію формування управлінської звітності на підприємствах з використанням інформаційних систем	Словесні: монологічні (пояснення, лекція); діалогові (бесіда). Наочні: демонстрація (мультимедійний файл)	Дослідницький метод (здобувачі освіти самостійно працюють під час засвоєння знань: аналізують явища, формують проблеми, самостійно формують висновки)
ДРН 4. Формувати управлінську звітність підприємств та правильно інтерпретувати отриману	Словесні: монологічні (пояснення, лекція); діалогові (бесіда). Наочні: демонстрація	Дослідницький метод (здобувачі освіти самостійно працюють під час засвоєння знань: аналізують явища,

інформацію для прийняття управлінських рішень	(мультимедійний файл)	формулюють проблеми, самостійно формулюють висновки)
ДРН 5. Надавати консультації управлінському персоналу суб'єкта господарювання щодо облікової інформації акумульованої в управлінській звітності	Словесні: монологічні (пояснення, лекція); діалогові (бесіда). Наочні: спостереження (технологія, операція)	Дослідницький метод (здобувачі освіти самостійно працюють під час засвоєння знань: аналізують явища, формулюють проблеми, самостійно формулюють висновки)

5. ОЦІНЮВАННЯ ЗА ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ

5.1. Діагностичне оцінювання (зазначається за потреби)

5.2. Сумативне оцінювання

5.2.1. Для оцінювання очікуваних результатів навчання передбачено

№	Методи сумативного оцінювання	Бали / Вага у загальній оцінці	Дата складання
1.	Виконання завдань	80 балів / 80%	кожне практичне заняття
2.	Експрес-опитування	10 балів / 10%	кожного практичного заняття
3.	Тестування знань і вмінь	10 балів / 10%	кожного практичного заняття

5.2.2. Критерії оцінювання

Компонент	Незадовільно	Задовільно	Добре	Відмінно
Виконання завдань	<47 балів Завдання не виконано	48-59 балів Завдання виконане, але деякі питання не розкриті, мають місце неточності	60-71 балів Завдання виконане, але мають місце незначні неточності	72-80 балів Завдання виконане, всі питання розкриті
Експрес-опитування	0-5 балів Відсутні знання по теоретичним питанням	6 балів Низький рівень знань теоретичних питань	7-8 балів Володіння понятійно-категоріальним апаратом, фаховою термінологією, теоретичними знаннями, незначні неточності у відповідях на питання	9-10 балів Володіння понятійно-категоріальним апаратом, фаховою термінологією, теоретичними знаннями
Тестування знань і вмінь	0-5 балів Вірно вирішено менше 60 % тестів	6 балів Вірно вирішено 60-74 % тестів	7-8 балів Вірно вирішено 75-89 % тестів	9-10 балів Вірно вирішено 90 % і більше тестів

5.3. Формативне оцінювання:

Для оцінювання поточного прогресу у навчанні та розуміння напрямів подальшого удосконалення передбачено

№	Елементи формативного оцінювання	Дата
1	Настанови викладача в процесі виконання завдань	Кожного практичного заняття
2	Усне опитування	Кожного практичного заняття
3	Спостереження за ходом вирішення завдань, обговорення та усні коментарі викладача	Кожного практичного заняття
4	Контроль за виконанням завдань	Кожного практичного заняття
5	Перевірка тестів і обговорення результатів тестування	Кожного практичного заняття

НАВЧАЛЬНІ РЕСУРСИ (ЛІТЕРАТУРА)

6.1. Основні джерела

6.1.1. Підручники, посібники

1. Вдовиченко І.Н., Хоцькіна В.Б., Інтелектуальні системи: Навчальний посібник. Кривий Ріг: Державний університет, економіки і технологій, 2023. 187 с. URL: <https://files.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Inshi78/0058680.pdf>
2. Електронна бухгалтерія: підручник. 2-е вид., перер. та допов. В.Я. Плаксієнко, І.М. Назаренко, С.А. Гаркуша, К.С. Жадько, О.В. Назаренко / За ред. В.Я. Плаксієнка. Київ: Вид-во «SBA Print», 2026. 312 с.
3. Інформаційне та обліково-аналітичне забезпечення економічної безпеки підприємства : навч. посіб. / О.М. Левченко, Н.С. Шалімова, Т.І. Грінка, О.В. Сторожук. Кропивницький: ЦНТУ, 2022. 190 с. URL: <https://dspace.kntu.kr.ua/server/api/core/bitstreams/7222c38d-1506-4c84-b8ae-6daadefc56d0/content>
4. Інформаційні та комунікаційні технології : навч. посіб. / А. М. Гребенюк, Е. В. Рижков, Ю. П. Синиціна, С. О. Прокопов. Дніпро: Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2023. 337 с. URL: <https://er.dduvs.edu.ua/handle/123456789/14223>
5. Ковова І.С. Інформаційно-комунікаційні системи і технології: навч. посіб. / КПІ ім. Ігоря Сікорського. Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2026. 66 с. URL : <https://ela.kpi.ua/server/api/core/bitstreams/de33a181-2366-475c-875b-8acbf9dbd2f6/content>
6. Птіцина Л.А. Інформаційні системи і технології в обліку та аудиті : навчальний посібник. Запоріжжя: Запорізький національний університет, 2024. 127 с. URL: <https://dspace.znu.edu.ua/jspui/bitstream/12345/20223/1/0059633.pdf>
7. Цифрові технології в аудиті: е-підручник / за ред. д.е.н., проф. Панасюк В. М. Тернопіль: ЗУНУ, 2026. 753 с. URL: <https://dspace.wunu.edu.ua/handle/316497/56636>
8. Цифрові технології в бізнесі: підручник / Л. М. Буяк, О. В. Птащенко, А. І. Крисоватий, К. М. Пришляк ; за ред. Л. М. Буяк, О. В. Птащенко, А. І. Крисоватий [та ін.]. Тернопіль: ЗУНУ, 2025. 404 с. URL: <https://api.dspace.wunu.edu.ua/api/core/bitstreams/68e6817c-f5e3-4636-986f-575f159c3a76/content>

6.1.2. Методичне забезпечення

9. Методичний комплекс «Інформаційні технології в формуванні управлінської звітності» в програмі MOODLE. URL : <https://cdn.snau.edu.ua/moodle/course/view.php?id=5292>
10. Інформаційні технології в формуванні управлінської звітності : конспект лекцій для здобувачів вищої освіти спеціальності 071 «Облік і оподаткування» денної та заочної форм навчання першого (бакалаврського) рівня / укл.: С.А. Гаркуша. - Суми, 2024. – 252 с.
11. Інформаційні технології в формуванні управлінської звітності: методичні рекомендації щодо проведення практичних занять для здобувачів вищої освіти спеціальності 071 «Облік і оподаткування» денної та заочної форм навчання першого (бакалаврського) рівня / укл.: С.А. Гаркуша. - Суми, 2024. – 82 с.
12. Інформаційні технології в формуванні управлінської звітності: методичні рекомендації для самостійної роботи для здобувачів вищої освіти спеціальності 071 «Облік і оподаткування» денної та заочної форм навчання першого (бакалаврського) рівня / укл.: С.А. Гаркуша. - Суми, 2024. – 74 с.

6.2. Додаткові джерела

1. Бухгалтерський облік в управлінні підприємством: підручник / за ред.: д.е.н., проф. П. О. Куцика; П. О. Куцик, В. І. Бачинський, Р. М. Воронко, О. А. Полянська, С. І. Головацька, М. В. Корягін, К. І. Кузьмінська, М. Ю. Чік. Львів : Видавництво Львівського

торговельно-економічного університету, 2023. 308 с. URL: <https://library.megu.edu.ua:9443/jspui/handle/123456789/6351>

2. Демченко Т. Автоматизація економічних процесів (на прикладі програми «BAS Бухгалтерія») : навч. посіб. / Тетяна Демченко; МОН України, Уманський держ пед. ун-т імені Павла Тичини. Умань: Візаві, 2022. 185 с. URL: <https://dspace.udpu.edu.ua/server/api/core/bitstreams/cafb0beb6-f680-4ec2-b3a9-46b98fb340f8/content>

3. Гаркуша С.А. Діджиталізація управлінського обліку: особливості застосування інформаційних систем. *Науково-виробничий журнал «Бізнес-навігатор»*. 2025. Випуск 1 (78). С. 108-113. DOI: <https://doi.org/10.32782/business-navigator.78-18>

4. Гаркуша С.А., Бабенко О.П., Радчук О.І. Інноваційні фахові технології як чинник цифрової модернізації бухгалтерського обліку. *Економіка та суспільство*. 2025. № 79. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2025-79-94>

5. Гаркуша С. Кризові ризики бізнесу та автоматизація обліку: сучасні виклики і перспективи. *Стратегічні пріоритети розвитку бухгалтерського обліку, аудиту та оподаткування в умовах глобалізації* : матеріали IV Міжнародної науково-практичної конференції (м. Суми, 18 листопада 2025 р.) / за ред. проф. Назаренка О.В. Суми: ШНАУ, 2025. С. 25-27. URL: https://repo.snau.edu.ua/bitstream/123456789/15377/1/36ірник_МНПК_ШНАУ%2018.11.2025.pdf

6. Гаркуша С.А. Організація захисту бухгалтерської інформації в автоматизованих системах обліку. *Економіка та суспільство*. 2024. Випуск 67. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-67-26>

7. Гаркуша С.А. Розвиток бухгалтерського обліку як інформаційної системи в умовах глобалізації. *Економіка та суспільство*. 2022. № 36. DOI: [10.32782/2524-0072/2022-36-29](https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-36-29)

8. Горай О. С., Свірко С. В. Військові дії як детермінанти впливу на обліково-аналітичне забезпечення управління промисловими підприємствами в Україні. *Проблеми теорії та методології бухгалтерського обліку, контролю і аналізу*. 2022. № 2. С. 10–17. URL: <http://pbo.ztu.edu.ua/article/view/265432>

9. Облік SaaS: нові технології обліку та управління. URL: <https://ioblik.com/uk/documentation>

6.3. Програмне забезпечення

1. Демонстраційна база Master бухгалтерія. URL: [https://mbdemoconfig.masterbuh.com/Mbbuh_Zpk/clientrmd/\(S\(g20zgztldoxf0bqsf2kfqbn\)\)/?ClientDevice=Desktop&isLandscape=true&tz=3](https://mbdemoconfig.masterbuh.com/Mbbuh_Zpk/clientrmd/(S(g20zgztldoxf0bqsf2kfqbn))/?ClientDevice=Desktop&isLandscape=true&tz=3)